

چالش‌های جدید

سلام به خوانندگان پرمحبت و وفادار، دوباره آغاز می‌شود زندگی با آموزش و یادگیری.

ضرورت آموزش و یادگیری از سال‌های پایه‌ی کودکی به هر زبانی، در هر مکان و در هر زمان مطرح شده است، اما تا امروز، کمال و زیبایی تحقق آن در بعضی از جوامع هنوز مطرح نیست؛ زیرا برای دستیابی کامل به این ضرورت نیاز به آماده‌سازی و توجه به چالش‌های جدیدی است که به مرور در این جوامع پدید آمده‌اند. به گونه‌ای که هدف‌های آموزشی، برنامه‌های تربیتی، آماده‌سازی مربیان و ارتقای شایستگی‌های آنان است که می‌تواند به زیبایی و هموار کردن این مسیر کمک‌های شایان توجهی کند.

در این فرصت لازم دانستیم به پاره‌ای از موضوعات و چالش‌ها که گاه مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرند، نگاهی بیندازیم تا مسئولیت سنگین و مهم کار با کودکان در این سطح بیشتر جلوه‌گر شود.

بحث عدالت آموزشی از سال‌های اولیه‌ی تربیت و به‌ویژه دوره‌ی پیش از دبستان را باید جدی گرفت؛ زیرا براساس گفته‌ها و اندیشه‌های بسیار، می‌تواند رفاهی مستمر ایجاد کند و کمبود آن نیز در جامعه‌ی آموزشی ما واقعیتی تلخ است.

باید به شکاف‌های عمیقی که بین طبقات مرفه و طبقات نابرخوردار از منابع و امکانات و تسهیلات آموزشی در شهرها و روستاها وجود دارد، توجه بیشتری شود و با برقراری آموزش‌های منصفانه، عادلانه و منطقی از عمق این شکاف کاسته شود. البته با تلاش‌های موجود، آموزش و پرورش توانسته است از سال ۹۱ و ۹۲ نرخ پوشش پیش‌دبستان را در شهرها و روستاها افزایش دهد؛ به‌طوری که در سال‌های ۹۴ و ۹۵ این افزایش به نحو چشمگیری تغییر کرده است، اما به نظر من هنوز کافی نیست و کودکان پیش‌دبستانی در خانواده‌های فقیر به نظام درست تربیتی دسترسی ندارند که در این سال‌های حساس، جبران‌ناپذیر است. با امید به اینکه در سال جدید آموزشی مسیر به نحو بهتری هموار گردد.

مسئله‌ی دوزبانگی و چندزبانگی و رابطه‌ی آن با عدالت آموزشی نیز نکته‌ی مهم دیگری است.

هدف ما و مقاصد آموزش چندزبانانه و دوزبانانه در خور بحث بسیار است؛ زیرا عدم توافق‌هایی در مورد تعریف دوزبانگی و چندزبانگی، به‌ویژه در سال‌های اولیه و در برنامه‌های تربیتی کودکان وجود دارد. تعیین چگونگی نیاز کودکان و اینکه چگونه می‌توان نیازهای آموزش زبان را تعیین نمود، نیز اینکه مسئولیت تدارک خدمات، نوع برنامه‌های آموزش زبان و استانداردهای تعیین محتوا برای آموزش‌های چندزبانانه و دوزبانانه در استان‌های مختلف کشورمان با وجود تفاوت ما در امکانات و تسهیلات از جمله مسائل مهمی هستند که در این مقوله باید مورد توجه

قرار گیرند.

در این فصلنامه و در سال‌های گذشته نشست‌ها و گفت‌وگوهایی با مسئولان، تعدادی از کارشناسان، و نیز مدیران مراکز آموزشی و برنامه‌ریزان آموزش زبان داشته‌ایم و تا حدودی به مسئله و از زوایای تربیتی پرداخته شد. اما مطمئناً این چالش زبانی هنوز سؤالات مهمی را در مهدهای کودک و برای خانواده‌ها به‌وجود می‌آورد که امیدوارم در سال نو نیز مقاله‌ها و میزگردهایی برای بحث در این باره داشته باشیم؛ زیرا موانع استفاده از زبان‌های دیگر، کودک و خانواده را به رکود علمی و فرهنگی دچار می‌کند و تقویت زبان‌های رایج در کشور مطمئناً در بالا بردن اعتمادبه‌نفس و سطح فرهنگ کودکان تأثیرگذار است. اهمیت دادن به نحوه‌ی صحیح ارتباط با کودکان چندزبانانه، دوزبانانه و نیز کودکان با زبان‌های دیگر و استفاده از مربیان بومی و محلی می‌تواند تا حدودی در این زمینه کمک‌کننده باشد.

مسئله‌ی دیگر ورود کودکان مهاجر به مراکز تربیتی پیش‌دبستان است. این چالش جدید مربیان و دست‌اندرکاران پیش از دبستان را با مسئولیت مهم آمادگی و برنامه‌سازی جدیدی مواجه می‌کند. سؤال این است که آیا محیط‌های آموزشی و برنامه‌های تربیتی کنونی برای کار مستقل یا گروهی این کودکان و خانواده‌هایشان آماده است. آیا مهدهای کودک و مراکز پیش‌دبستانی توانسته‌اند

برای کار با این کودکان تدابیر و سیاست‌های جدیدی را تدارک بینند؟

در پایان از همه خوانندگان به‌خاطر علاقه به این مجله و همکاری‌های صمیمانه‌شان که مشوق ما در ادامه راهمان است، سپاسگزاری می‌کنم و امیدوارم که به همراه دیگر عزیزان هیئت تحریریه به پیشنهادهای ارزنده و دیدگاه‌های ارزشمند مخاطبان توجه بیشتری داشته باشیم. از مدیران، مربیان، دانشجویان، خانواده‌ها و دوستداران کودک نیز که همواره با ما در تماس‌اند، بسیار تشکر می‌کنم.

سردبیر

در پایان این نگاه سریع به چالش‌های نو، فکر می‌کنم توجه به حرفه‌مربیگری و شایستگی‌ها و توانایی‌های مربیان باید در دستور کار جدی مسئولان و برنامه‌ریزان قرار گیرد. تأملی دوباره در برنامه‌های آماده‌سازی و توانمندترکردن مربیان و مدیران مراکز پیش از دبستان برای مواجهه با مسائل جدید می‌تواند تا حدود زیادی ابهامات و سؤالات جامعه را پاسخ‌گو باشد. البته این کوشش باید به صورت همه‌جانبه در دستگاه‌های برنامه‌ساز و مشارکت‌کننده و مسئول مانند بهزیستی، آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها صورت پذیرد.

در سال نو تلاش می‌کنیم در این فصلنامه، مقاله‌ها، گفت‌وگوها و نشست‌هایی در هر یک از موارد یاد شده داشته باشیم و به بعضی از سؤالات در این زمینه در حد نوشتاری پاسخ دهیم.

